Dosarul nr.4-196/2024

H O T Ă R Î R E
asupra cauzei contravenționale

18 decembrie 2024 or. Sângerei

Judecătoria Bălți sediul Sângerei.

Instanța compusă din: Președintele ședinței, judecătorul Malcoci Iurie, grefier Simac Polina, examinând în ședința publică cauza contravențională în privința lui Saftiuc Tudor *****, născut la *****, domiciliat în s. ***** raionul *****, IDNP – *****, acuzat de comiterea contravenției prevăzute de art.318 alin.(1) Cod contravențional,-

c o n s t a t ă:

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.180-510r/2024 din 12.11.2024 întocmit de către agentul constatator, executorul judecătoresc Mușet Marcel, Saftiuc Tudor este învinuit de faptul că, fiind obligat conform documentului executoriu nr.2-1326/2022 din 27.01.2023 emis de Judecătoria Drochia sediul Râșcani, de a achita în beneficiul lui Ababii Lilian datoria în mărime de 2259,36 euro și 4287,35 lei, se eschivează de la executarea hotărârii instanței de judecată și a documentului executoriu.

La 26.11.2024 procesul contravențional pornit în privinţa lui Saftiuc Tudor, în baza prevederilor art. 421 alin. (3) din Codul contravențional, a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată.

Agentul constatator, executorul judecătoresc Marcel Mușet și persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Saftiuc Tudor în ședința de judecată nu s-au prezentat, procedura de citare legală fiind respectată și instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa lor.

Examinând actele și lucrările dosarului prin prisma motivelor invocate, verificând procesul-verbal de constatare a contravenției, instanța ajunge la concluzia că procesul contravențional intentat în privința lui Saftiuc Tudor urmează a fi încetat din următoarele considerente.

Conform art. 458 Cod contravenţional, instanţa de judecată este obligată să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea drepturilor procesuale ale părţilor, să se pronunţe asupra tuturor argumentelor invocate de participanţii la proces.

În sensul art. 462 din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii:

a) încetarea procesului contravenţional; sau

b) declararea vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

Normele generale ale Codului contravențional stipulează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții. Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională. Persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

Conform art. 458 Cod contravențional, instanța de judecată este obligată să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea drepturilor procesuale ale părților, să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces.

Articolul 425 Cod contravențional stipulează că**,** probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

Nici o probă nu are valoare prestabilită. Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurata în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor – verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul. (cauza Bosoni v. Franța, hotărârea din 7 septembrie 1999).

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului – verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui. Fiind întocmit de un agent al statului aflat în exercițiul funcțiunii, procesului verbal de contravenţie trebuie să i se recunoască valoare probatorie sub aspectul constatării stării de fapt.

În acest sens este de remarcat că în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg se reţine în mod constant că prezumţiile nu sunt în principiu contrare Convenţiei.

Astfel, în Hotărârea pronunţată în cauza Salabiaku contra Franţei, Curtea a reţinut că prezumţiile sunt permise de Convenţie dar nu trebuie sa depăşească limitele rezonabile ţinând seama de gravitatea mizei și prezervând drepturile apărării.

În această ordine de idei și din interpretarea art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) al Codului contravențional, rezultă că procesul – verbal cu privire la contravenție nu face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Reieșind din normele legale sus enunțate, dar şi analizând circumstanțele cauzei contravenționale, instanța de judecată remarcă faptul că agentul constatator nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de constatare și propunerii de sancționare, mai mult, nu a demonstrat vinovăția lui Saftiuc Tudor de comiterea contravenției imputate.

În sensul art. 318 alin. (1) Cod contravențional, obiectul juridic nemijlocit al contravenției vizate îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu a organelor administrației publice, organelor de drept şi a altor organe de stat, iar obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării sau eschivării de la executare a hotărârii de judecată.

Latura obiectivă a contravenției se realizează prin acțiune sau inacțiune. Acțiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, iar inacțiunea persoanei poate fi exprimată prin neîntreprinderea acțiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătorești, considerând că hotărârea nu este corectă, legală etc.

Latura subiectivă a contravenției imputate se realizează prin intenție directă, astfel ca făptuitorul să conștientizeze că prin acțiunile sau inacțiunile sale nu execută intenţionat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanței de judecată şi dorește acest rezultat.

Motivele neexecutării intenționate nu influențează la încadrarea faptei.

Prin prisma stabilirii existenței sau inexistenței laturii subiective a contravenției, instanța de judecată reține că, răspunderea contravențională în temeiul art.318 alin. (1) din Codul contravențional, pentru neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, trebuie să fie condiționată de îndeplinirea anumitor proceduri cu privire la executarea acestei hotărâri.

În ședința de judecată nu s-a confirmat prin probe pertinente, concludente și utile învinuirea contravențională formulată.

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenta contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare, reieșind din prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravențional.

În lipsă de probe (elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de cod) și în mod voalat, instanța reține că executorul judecătoresc a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție invocând niște concluzii lipsite de suport, neacumulându-se probe ce ar confirma vinovăția lui Saftiuc Tudor, pe când demonstrarea vinovăției unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal întocmit, or simpla anexare a unor

xerocopii din procedura de executare nu poate fi reținută de către instanță ca un probatoriu suficient pentru recunoașterea vinovăției persoanei, în lipsa unor probe pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prevederile legale.

Astfel, în acțiunile lui Saftiuc Tudor lipsește intenția directă de a nu executa documentul executoriu.

Nu au fost prezentate nici probe care ar indica la neîndeplinirea fără motive a cerințelor executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare sau probe care ar demonstra că întreprinde careva acțiuni pentru a împiedica executarea documentului executoriu.

Totodată, instanța de judecată reține că potrivit Deciziei Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 320 alin. (2) din Codul penal (neexecutarea hotărârii instanței de judecată), care în pct. 28 a menționat că, ”practica judiciară demonstrează că, atunci când persoana este învinuită de neexecutarea unei hotărâri judecătorești, trebuie probată posibilitatea reală a persoanei de a executa hotărârea în discuție”.

Astfel, pentru ca să poată fi constatată intenția directă a persoanei privind neexecutarea intenționată a hotărârii instanței de judecată sau a documentului executoriu, prioritar, trebuie să fie constatată posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu rea-voință, a persoanei, de a purcede la executare.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

Din circumstanțele menționate, instanța de judecată conchide că nu s-a constatat comiterea faptei contravenționale prevăzută la art.318 alin.(1) din Cod contravențional.

Conform prevederilor art. 461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată existența unui temei din cele prevăzute la articolul 441, instanța încetează procesul contravențional.

Potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazul în care nu există faptul contravenției.

În aceste circumstanțe, respectând principiul contradictorialității procesului contravențional şi limitele judecării cauzei, cercetând şi apreciind probele prezentate în ședința de judecată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanța de judecată va înceta procesul contravențional intentat în privința lui Saftiuc Tudor în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr.180-510r/2024 din 12.11.2024 de constatare a faptei contravenționale prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, din motivul inexistenței faptului contravenției.

În temeiul celor expuse şi a prevederilor art. 441, 460, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,-

HOTĂRĂŞTE:

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Saftiuc Tudor, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Hotărîrea cu drept de recurs în Curtea de Apel Bălţi în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți sediul Sângerei.

Preşedintele ședinței, Judecătorul Malcoci Iurie